

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Scutelnic Cătălin, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

Doagă Mihail XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 15.06.2020 până la 05.08.2020;

Instanța de apel de la 19.12.2020 până la 08.06.2021;

Instanța de recurs de la 15.09.2021 până la 15.12.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 august 2020, Doagă Mihail a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 240 de ore.

S-a dispus încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpatul Doagă Mihail în mărime de 640 lei în beneficiul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Doagă Mihail la data de 12 martie 2020, aproximativ ora 18:00, aflându-se în ograda casei de locuit care aparține lui și este amplasată pe str. XXXXX, acționând cu intenție directă, a aplicat fostei soții Doagă Nina, cu care la acel moment conlocuia împreună și care conform art. 133¹ p. a) Cod penal era membru al familiei lui, o lovitură cu o căldare din plastic în regiunea stângă a capului, după care continuând acțiunile sale infracționale a ajuns-o din urmă pe Doagă Nina și i-a aplicat mai multe lovituri cu o rangă metalică peste diferite părți ale corpului cauzându-i, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202002D0980 din 04.06.2020, vătămare medie a integrității corporale.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Doagă Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, *violența în familie, adică acțiunile intenționate comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei care au provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății.*

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Doagă Mihail să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza acestei Legi prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executare pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. La fel, apelantul a solicitat încasarea de la inculpat în beneficiul statului suma de 640 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, precum și corpul delict: o căldare confecționată din masă plastică de culoare albastră cu inscripția „EKO” de nimicit după intrarea sentinței în vigoare.

În motivarea apelului, procurorul a invocat că instanța de judecată greșit a individualizat pedeapsa și în mod eronat și injust a ajuns la concluzia că educarea și corectarea inculpatului poate fi realizată doar prin executarea de către acesta a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 240 de ore.

Mai mult ca atât, procurorul a menționat că prezenta cauză penală a fost examinată în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală și instanța de fond urma să reducă cu o treime limitele de pedeapsă prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal și să-i stabilească pedeapsa în următoarele limite „de la 120 la 180 ore muncă neremunerată în folosul comunității”.

La fel, apelantul a invocat că sentința instanței de judecată a fost emisă contrar prevederilor legale în latura stabilirii pedepsei pentru infracțiunea incriminată, nu este obiectiv argumentată, fiind omise în mod evident circumstanțe concrete constatate și prezentate de către acuzarea de stat ce formează obiectul acuzării.

De asemenea, acuzatorul de stat a remarcat că în instanța de judecată s-a constatat că în privința inculpatului Doagă Mihail au existat două hotărâri de judecată prin care în privința părții vătămate Doagă Nina au fost instituite ordonanțe de protecție, anterior a fost condamnat la 5 ani închisoare în baza art. 187 alin. (2) Cod penal, ce face parte din categoria infracțiunilor grave, ceea ce duce la caracterizarea negativă a acestuia, însă prima instanță în sentința sa a reținut doar cumulul de circumstanțe atenuante a vinovăției inculpatului stabilite, printre care acordarea ajutorului la descoperirea infracțiunii comise și căința sa sinceră. Reieșind din cele expuse, partea apelantă consideră pedeapsa aplicată ca fiind

ilegală și prea blândă, care nu corespunde cu prevederile legislației în vigoare, circumstanțele săvârșirii infracțiunii, personalitatea inculpatului și scopului pedepsei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2021, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința, în latura penală și pronunțată în această parte, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Doagă Mihail XXXXX se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal și i se stabilește, în baza acestei Legi, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de probațiune de 1 (unu) an cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui Doagă Mihail XXXXX se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de 1 (unu) ani.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a constatat că, că prima instanță la pronunțarea sentinței, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată lui. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, instanța de apel a reținut că sentința se contestă în partea stabilirii pedepsei, temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, lipsește.

În acest context, instanța de apel a subliniat că instanța de fond incorect a constatat că în privința inculpatului Doagă Mihail este oportun de aplicat o pedeapsă sub formă de munca neremunerată în folosul comunității în mărimea maximă prevăzută de lege.

Așadar, instanța de fond greșit și-a motivat soluția de individualizare a pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, iar discordanța între cele reținuți de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei coroborată cu procedura în care a fost examinată cauza penală, și anume, stabilirea pedepsei conform limitelor art. 364¹ Cod de procedură penală, în concluzie fiind ignorate unele aspecte evidente, ce au relevat drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 240 ore.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că la stabilirea pedepsei urmează a fi reținut faptul că Doagă Mihail a comis o infracțiune care conform art. 16 Cod penal, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, face parte din categoria celor grave, personalitatea inculpatului, care și-a recunoscut vina integral, cauza fiind examinată în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, la evidența medicului narcolog și/sau psihiatru nu se află, nu este angajat în câmpul muncii, inclusiv faptul că are antecedente penale stinse (f.d.55), la locul de trai se caracterizează negativ, urmare a consumării băuturilor alcoolice, devine agresiv și violent, provocând diverse conflicte și altercații fizice (f.d.49). Totodată, în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal careva circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, nici careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite potrivit art. 77 Cod penal.

Instanța de apel a constatat că examinarea cauzei a avut loc în baza probelor administrate în faza urmărire penală, în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, care la alin. (8) stabilește că inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității, și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Astfel, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal este prevăzută pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 1 la 6 ani. Prin urmare limite de pedeapsă după aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală în coraport cu infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal - muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 160 sau închisoare de la 8 luni până la 4 ani. În acest context, instanța de apel a conchis că instanța de fond a stabilit incorect pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de 240 ore, fără a ține cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod penal și fără a stabili noile limite de pedeapsă, fapt ce constituie temei de intervenire în sentința primei instanțe.

Totodată, reieșind din soluția adoptată de instanța de fond, instanța de apel a menționat că la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, prima instanță nu a ținut cont de scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu au ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, de urmările prejudiciabile, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse prea blânde în privința inculpatului.

Subsecvent, ținând cont de multitudinea circumstanțelor care descriu infracțiunea respectivă, instanța de apel a indicat că nu este rațional faptul că prima instanță a stabilit în privința inculpatului pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității care ar avea un caracter iluzoriu, iar pedeapsa penală nu și-ar realiza scopul de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, în acest sens găsim veridice și aplicabile argumentele invocate în apel de către acuzatorul de stat.

În contextul dat, instanța de apel a stabilit lui Doagă Mihail recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, în coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, care având în vedere particularitățile cauzei va fi una echitabilă și rezonabilă în raport cu fapta comisă, și va asigura atingerea scopului pedepsei, de reeducare și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni de către el.

Astfel, raportând ansamblul de împrejurări expuse supra, instanța de apel a ajuns la concluzia că aplicarea în privința lui Doagă Mihail, a celei mai drastice pedepse, este lipsită de temei și nu se regăsește în circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, impunând aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Instanța de apel a menționat că suspendarea condiționată a executării pedepsei, este în acord cu principiul proporționalității având în vedere faptele comise, urmările produse și personalitatea inculpatului și situația familială a acestuia.

De asemenea, instanța de apel a subliniat că dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei este o măsură legală și temeinică, aplicată în corespundere deplină cu condițiile stabilite la art. 90 Cod penal și care în esență oferă un sistem de garanții sub aspectul eficienței și poartă o severitate accentuată de natură să exprime un tratament adecvat lui Doagă Mihail și să garanteze resocializarea sa viitoare pozitivă, scopul pedepsei fiind atins și fără condamnarea dânsului la o pedeapsă privativă de libertate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală solicită casarea parțială a deciziei în partea stabilirii pedepsei penale și a dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea celor solicitate, procurorul indică că instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de prevederile legale și scopul pedepsei, or,

inculpatul nu este la prima manifestare de violență față de un membru de familie, fiind emise în privința acestuia două ordonanțe de protecție.

De asemenea, recurentul consideră că instanța de apel nu a ținut cont de mijloacele cu care a fost comisă infracțiunea și care după părerea acuzării au atentat la viața părții vătămate, valoarea supremă.

Mai mult decât atât, procurorul susține că instanța urma să motiveze aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu doar să enumere actele normative naționale în acest sens.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul invocat de recurent nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În esență, recurentul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea blândă.

Subsecvent, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect i-a aplicat inculpatului o pedeapsă non privativă de libertate conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul procurorului precum că, pedeapsa stabilită acestuia este prea blândă și una inequitabilă, din considerentul că aceasta este direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a recunoscut vina în instanța de apel, se căiește sincer de cele comise, a comis o infracțiune care face parte din categoria celor grave și de comportamentul acestuia după și în timpul examinării cauzei.

De asemenea, se menționează faptul că instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra faptului aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, fiind suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate lui Doagă Mihail pe o perioadă de probațiune de 3 ani, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal inculpatului, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din apel și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiul invocat de către procuror prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar depus de către procurorul, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2021, în cauza penală în privința lui *Doagă Mihail XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **10 februarie 2022**.

Președinte:

Nadejda Toma

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan